

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felolős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra helyben 250 Pengő, vidékre 300 Pengő

Argentínában sárgaláz lépett fel

Napok óta hihetetlen szárazság ték az állatvágásokat s így Anglia berek élete ellen tör. Egy különös pusztít Argentínában. Az állatok szá- felé is megakadt a husszállítás, amit fajta sárgaláz lépett föl, melynek zával fordulnak fel s az állatok beteg az angol fogyasztó közönség már is máris ezrével esik áldozatul a lakos- sége miatt már régebben beszüntet- érez. A szárazság legujabban az em- ság.

Nanking győzelmet aratott Csunking fölött

Ma érkezik első hír arról, hogy a Nankingi nemzeti kormány kínai csapa- tainál összeütközésbe kerültek Csang- kajsek kommunista csapataival. Az első összetűzés a Nankingiak győzel- mével végződött. Egyébként arról ér- kezik jelentés, hogy Csangkejsek bel- ügyminisztere ott hagyta Csunkingot és Nankinghoz csatlakozott. A nem-zeti Kína hadbalépése erős erkölcsi hatást gyakorol a kommunista Kínára. Nanking harcbalépésével most már Ázsiában is kimondottan a kommu- nizmus ellen folynak a harcok. Sokat várnak Nanking közbelépésétől. A kommunista Kína teljes összeroppaná- sát várják ettől s hogy ezt közelinek tartják, a lapok utalnak Vancsingvej minapi nyilatkozatára, mely szerint Kína beavatkozása döntően segíthet a tengelynek.

Fordulóponthoz érkeztek az oroszországi küzdelmek

Berlini megállapítás után a nem- zetközi sajtó azt írja, hogy az orosz front déli szakaszán fordulóponthoz érkeztek a küzdelmek. A háború leg- nehezebb küzdelmei folynak ott. Az oroszok támadását elképzelhetetlen el- keseredettség, a németek védekezését esőkönyös kitarítás jellemzi. Az orosz csapatok elkeseredettségét az az érzés növeli, hogy minden szovjet katona érzi már, hogy csak hetek kérdése a végleges döntés. Ezt írják a mai pá- rizsi újságok és még megjegyzik, hogy a németek csak kis erőkkel védekez- nek s ha majd sor kerül a nagy tá- madásra, a tömegekkel támadó oroszok hatalmas veszteségeit jól ki tudják majd aknázni. Az oroszok mostani áldozatainak egész országuk átdoza- tává lesz.

Most dől el Európa sorsa az orosz front déli szakaszán

Berlin mondja, hogy a keleti harc- téren ma a legkeményebb próbát kell kiállniuk a tengelycsapatoknak. A visszavonulások ellenére is ezt a csa- tát megnyerjük, mert meg kell nyerni. A harcok kimenetele Európa sorsára döntő befolyással lesz. Ezeken a leg- keményebb harcokon keresztül vezet az út az új Európába. Ma minden európai népnek, bármely nemzethez is tartozzék egy gondolatot kell fejé- ben forgatni: »Mindent a győzelem- ért!« A győzelemről különben gondos- kodnak a német és szövetséges csa- patok.

Sztalingrád védekezik

A Sztalingrád körül bekerített né-

met erők a hő-iesség legszebb példá- jaként Paulusz tábornokkal az élükön védekeznek. Helyzetük kritikus — mondták az éjjeli jelentések, de reg- gelre azt közlik, hogy az arcvonal lerövidítése folytán a német erők hely-

Tuniszban egyesült a két tengelycsapat

Tripolis feladása után Libia kiürí- tése folyamatban van, Berlin legujabb közlése szerint Rommel csapatai egye- sülnek a tuniszi tengelyhaderőkkel. Így megkétszereződik a tengely ereje s rövidesen oda oly erősítések érke-

zete újra megszilárdult. — Délen a Kubán folyó vonalára vonultak vissza a németek. A Manicsnál nagyobb orosz erőket kerítették be és azokat teljesen felmorzsozták. Északon a hely- zet konszolidálódott.

nek, melyekkel szemben az angolszá- szok minden védekezése hiábavalónak fog bizonyulni. Török katonai szakér- tők is azon a véleményen vannak, hogy Tuniszban rövidesen fontos, döntő küzdelmek kezdődnek.

Szerbiában kommunistákat vertek szét

Budapestén át jelentik, hogy a nemzeti szerb csapatok Szerbia észak- keleti részében kommunista csapatot vertek szét. Az ország középső részé- ben is szétszortak egy összeverődött

fegyveres bandát. Krusevácnál is ösz- szeütköztek kommunista elemekkel, melyek a környék lakosságát már hosszabb ideje fosztogatták.

SzírIA nem kap gyógyszert Egyiptomtól

Az angol katonaság már régebben járványokat hurcolt be Szíriába, me- lyek leküzdésében a hatóságok annyi- val is inkább tehetetlenek, mert teljes hiány van a gyógyszerekben. Az an- gol katonai hatóságok arra szolították fel a szíriai kormányt, hogy igyekez- zen saját maga megszerezni a gyógy- szert. Egyiptomhoz fordultak, ahonnan most érkezett meg a válasz, hogy

miután Egyiptom a saját részére sem tud gyógyszert szerezni, azt nem ad- hat Szíriának sem.

Ausztrália még mindig veszélyben forog

Az ausztráliai kormány közleke- désügyi minisztere tegnap nyilatkoza- tot tett, mely szerint az Ausztráliát fenyegető veszély époly nagy, mint eddig volt. A japánok támadási szán- déka kétségtelen.

Törödjék gyermekének egészségével! Küldje rendszeresen fürödni!

Sikeres hajnali vállalkozás

(Honvéd haditudósító század
Kuntár Lajos hdp őrmester.)

Egész éjjel esett s még kora hajnalban is terhes felhők gomolyognak az égen. Más-kor ilyenkor már erősen virrad, most azonban éppen, hogy csak ritkul a sötétség.

Háromnegyedöt mutat az órák, mire felérünk, a Don partjának egyik kiugró magaslatán berendezett tüzérségi figyelőhelyre. A sötétség lassan felenged s mindjobban kibontakozik előttünk a tulsó part. H. Gy. vezérkari százados tájékoztat. Mutatja, hogy hol kelnek majd át honvédeink, melyik partszakasz ellen irányul a vállalkozás, honnan várható az ellentámadás.

Az idő lassan öt felé közeledik. Megérkezik a figyelőhelyre a támogató tüzérezred parancsnoka s a hadosztályparancsnoka is. Ennyiünk részére kicsi a figyelőhely, így fényképszemmel és Török századossal más hely után nézünk. Az alattunk lévő terület aknásiott, így meglehetősen kerülővel igyekszünk megközelíteni a következő dombvonulatot. Átvágunk egy horhoson s felkapaszkodunk az emelkedőre. Lent kanyarog a Don. Szemben velünk könyökszerűen hajlik. Ezt a könyököt támadják meg honvédeink. Ahol most állunk, mint nyitott tenyér tárul ki elénk a folyó és a tulsó part. Órákig elgyönyörködnek a szép kilátásban, de percekig is istenkisértés kiállni a nyitott dombperemre. Legalább 30-40 méter magassan vagyunk a folyó felett, a tulsó part teljesen sik. Odaát még teljes csend van. A bolsevisták ugylátszik nem is sejtik, hogy hamarosan milyen pokol szakad rájuk.

Derékig erő futóárkokban megyünk tovább. Az árok tele rohamsisakos honvédekkel. Golyószórós és géppuskás rajok sűrűn egymás mellett.

Pontosan öt órakor megszólalnak tüzfegyvereink. Ezeknek pokoli zenéje vezeti be a vállalkozást. Az ég ugyan még elég boros, s köd is van, de azért elég tisztán látjuk a tulsó partot.

Vagy száz méterre tőlünk kis patak ömlik a Donba. Ezen ereszkednek le rohamcsónakjaikban honvédeink a folyó széléig. Itt egy pillanatra megállnak, aztán nekivágnak a folyónak. Hat csónak szállítja egyszerre az első csoportot. Az ellenség most már tudhatja, mi készül. Rendkívül heves tüzérségi és gyalogsági tűz fogja le minden erődjét. Tudják, mit jelent ez! Így volt két nappal ezelőtt is, az alig hat kilométerre innen végrehajtott támadásnál. Akkor a felvidéki zászlóalj hajtott végre rajtaütést. Sikeres vállalkozásának szép eredményét a német hadijelentés is jelentette.

A bolsevista tiszték és politrukok mindent elkövetnek, hogy a nagy veszteség hírei ne terjednek el katonáik között. Hiába azonban minden szigor és fenytetés, híre jár zeknek a harcoknak, állandó bizonytalan-

ságot keltve az orosz legénységben. Egy-egy ilyen megtámadott terület védőinek megmenekülése szinte lehetetlen. Az erélyes tűzlefogás következtében földerdőjeiket elhagyni nem tudják, az átkelt erők így vagy foglyul ejtik, vagy pedig teljesen megsemmisítik őket. Ezek alapján érthető, ha a helyzetet felismerve ideges kapkodásba kezdenek a bolsevisták.

A hét csónak gyors iramban közeledik a part felé. Csodálatos, de egyetlen lövés sem esik rájuk, ellenben hátunk mögött gyors egymásutánban négy aknavető lövedék robban éles csattanással. A következők már közelebb csapódnak be. Géppuskáink csak egész rövid sorozatokat adnak le, nehogy felfedezze állásaikat az orosz. Hiába minden, a lövedékek most már sűrű egymás utánban közvetlen közelünkben csapódnak, behuzódunk az árokba s szorongva várjuk, mikor némitja el valamelyik ütegünk a kelletlen tüzfegyvert. Fülöp zászlós szakaszából két géppuskás légnyomást kap. Minket is mellbevág egy kicsit, de szerencsére bajunk nem történik. Még néhány perc s elnémul az aknavető. Eltalálta valamelyik fejünk felett elfütyülő repeszgránátunk.

Odaát már javában folyik a munka. Éppen szemben velem öt honvédet látok. Lassan óvatosan közelednek egy fás részhez.

— Az a főfigyelőhelyük! — mutatja Orliczky Károly szakaszvezető, géppuskás szakaszparancsnok. — Ott mellette jobbról pedig nehézpuskás és géppuskás fészük van.

Izgatottan lessük bajtársaink mozdulatait. Egy-két kézigránát villan, aztán csattan élesen.

Ezalatt újabb csoport érkezik.

Most már gyorsul a munka. Egymás után villannak a kézigránátok, hol éles, hol tompa robbanások hallatszanak. Tüzérségünk is erőteljesen tüzel. Olyan a tűzfölényünk, hogy szóhoz sem jut az orosz.

Hat órakor pillantom meg az elkészített rohambőrűt. Harminc-negyven árkász hozza vállán a folyó szélességének megfelelő, tehát legalább 120 méter hosszú hidat. Az eleje, mikor eléri a folyót, leteszi, s a többi tolja át a folyón. Már fel is tűnik az első „gyalogjáró”. Ezen keresztül történik most már a közlekedés s a lőszerpótlás.

Tüzfegyvereink közben fűlsiketítően dolgoznak. Időnként abbahagyják a tüzelést. Ez a pillanatnyi csend szinte fáj a fülnek s olyan, mint mikor a vihar hirtelen eláll, hogy nyomban utána még erőteljesebben feltámadjon.

Félhét órakor röppen fel a vállalkozás befejezést jelző piros rakéta. A tüzbetegás most még erőteljesebb lesz s hős honvédeink megkezdik a visszavonulást.

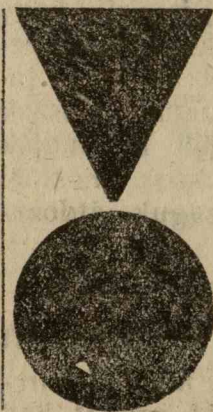
A vállalkozás egy halottunkba és négy sebesültünkbe került. Ezzel szemben az ellenség hat foglyon kívül mintegy 80-100 halottat vesztett, honvédeink felrobbantottak 35 földerdőt, megsemmisítettek egy ujonnan telepített páncéltörőágyút, miután irányzékát leszerelték, a szállítás nehézségei miatt egy aknavetővel együtt beledobták a Donba. Áthoztak magukkal hat nehézpuskát, két gránátvetőt és mintegy 80 puskát. A századnyi erővel újra megindított ellentámadást tüzérségünk szétverte és újabb 70-80 főnyi veszteséget okozott az ellenségnek.

A vállalkozást végrehajtó század két megerősített szakaszának Hegedüs Imre főhadnagy volt a parancsnoka, a szakaszok parancsnokai pedig Bakó István hadapród és Török Árpád szakaszvezető.

Szalontára jön a Futár gárdája Hirdessen

A Futár című budapesti képes hetilap kitűnően összeállított gárdája rövidesen Szalontára látogat el. A vendégek között lesz Imrédi Béla, volt miniszterelnök, Rajniss Ferenc főszerkesztő és Páger Antal, a kiváló magyar színész is.

1943. évre szóló Kalendáriumok Képes családi, Regélő, Gazdák, Mátyás király, Pista bácsi stb. nagyválasztékban.
T. Balognál kaphatók.

NAGYSZALONTAI

„AZ UJSÁG”-ban

Nincs a városnak veszített pere

Nagyszalonta város képviselőtestületének légutolsó ülésén a közgyűlés elé jelentést terjesztettek arról, hogy mily ügyekben fejeződött be a város által indított perekben a bírósági eljárás. Ennek kapcsán a közgyűlés tudomásul vette, hogy a városnak mindezt ideig nincs veszített pere, amiért is a közgyűlés dr. Mérész Ignác, városi ügyésznek köszönetét fejezte ki.

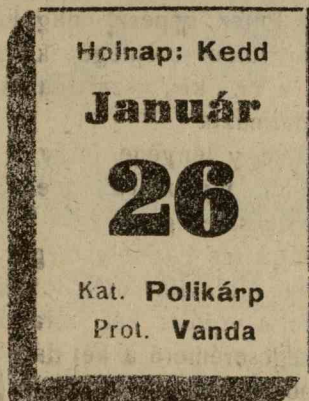
A perek állásáról most ezt a tudósítást áll módunkban közölni:

Nagyszalonta városa 68 ingatlankártérítési pert indított. Ebből eredményes befejezést nyert 15 s már mindössze csak 18 per van tárgyalás alatt a bíróságok előtt,

amennyiben ugyanis 4 perben már részben teljesítettek fizetést, 3 per szünetel. Ezek mind a város javára megegyezéssel végződhetnek. Feltételes mulasztási ítélettel 27 per nyert elintézés. Ezekben az ügyekben a városi ügyész 631 ügyvédi ténykedést végzett.

Nagyszalonta városa ellen az elmúlt év folyamán 4 pert indítottak. Olvasóink ismerik ezeket az ügyeket. Ezek közül Trifán János 13 ezer pengős kártérítési pere elutasítással elintézését nyert. A perköltségekért már Trifán ellen el is rendelték a végrehajtást.

FERENCJÓZSEF
KESERŰVIZ

— **Uj tanárt kapott a téli gazdasági iskola.** A földművelésügyi minisztérium még az őszi tanévnyitás előtt egy új tanárt nevezett ki a nagyszalontai téli gazdasági iskolához. Az új tanár el sem foglalta állását, mert katonai behívót kapott. Helyébe most új tanárt küldtek ki. Az új tanár, Pataki Tivadar István ma kezdte meg működését.

— **Jelentkezzen a városházán!** Osváth Károly asztalossegéd jelentkezzen a városháza emeleti 15. számú hivatalban.

— **1941–42-ben kétmilliónégyezer** sertésvágási engedélyt adtak ki az önellátók részére. Ha egy vágási engedélyre háromtagú családot számítunk, 7.200.000 embernek nem kellett zsírjegyet adni.

— **Kivégezték a svájci hazaáruló** három tisztet. Tegnap végrehajtották a halálos ítéletet a svájci hadsereg volt három tagján, akik idegen állam javára kémkedtek.

Január 31-én katolikus-tea a Vigadóban.

— **Palladis januári ujdonságai** Az **ÖRÖK REGÉNY**, amely mindig új marad! Így jellemzi taláiban a kritika a DUMAS hatalmas regénykonceptióját, a „Gróf Monte Christo“-t, amelyet egy kötetben, 437 oldalon adott ki pompás, új fordításban a népszerű Palladis Regénytár. A regényírás nagymesterének örökszép munkája érdekesítő, izgalmas tartalmával mintha csak a mai idegéletet élő olvasó számára készült volna. Egyidejűleg jelent meg a Palladis Regénytárban a MASON „Az indiai csodagyöngyök” című regénye, amely kalandos utakon, forró szerelmi romantikán át vezeti az olvasót a bravúrosan megépő befezéshez.

— **Január 31-én a Katolikus Leányegylet** műsoros, táncos teadélután rendez a Vigadóban.

— **A gyomor és bélcsatorna alapos** kitisztítására igyunk hetenként legalább egyszer felkeléskor egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet, mert ez gyorsan és biztosan takarítja ki az emésztés salakkal telt útjait és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

— **A Dalárda férfiak tagjait** kérem, hogy ígéretükhöz híven ma, hétfőn este 8 órakor a próbán jelenjenek meg, mert csak így kerülhetünk el az Arany-estre. KARNAGY.

— **Kávét és teát akarnak termelni Hajduszoboszlón.** A híres melegforrás vizével fűtött „hajtató ház” berendezésén most fáradozik tuzson János egyetemi tanár aki állandó hőfokon akarja tartani az üveg házakat és ott kávé, illetve teacserjéket is nevel. Ha ezeknek a déli növényeknek beérne a termése, egy hold üvegház területén 800 kilogramm kávé termésre lehet számítani.

Bemutakoztak a közönség előtt a téli gazdasági iskola növendékei

Az alig két éve működő nagyszalontai téli gazdasági iskola növendékei tegnap délután vándorgyűlést tartottak a Vigadó nagytermében. Különböző gazdasági kérdésekről az iskola növendékei tartottak előadást. A siker teljes. Gazdáiaink nemcsak azt mutatták be, hogy mit tanultak, de bemutatták azt is, hogy valóban tudnak. Kiálltak a porondra s olyan előadásokat tartottak, amelyekből most már mások tanulhatnak tőlük. Felszabadult bennük a magyar intelligencia egyedülisége. Aki ismeri a külföldi viszonyokat, az tudja, hogy hat elemi végzett gazdáiaink ezt az eredményt nem tudják elérni. A tegnapi előadások meghallgatása után csak annyit mondhatunk, hogy a magyar gazdasági élet fia csak akkor követnek el bűnt, ha nem tanulnak. Erre valamennyiüknek tűzőn-vizen keresztül, még a béreseknél is törekedniök kell, mert a magyar jövőt mindenekelőtt az ő tudásuk fogja megjavítani. Hogy a tudást meg tudják szerezni, annak tegnap tanubizonyosságát adták. Most, hogy ezt tudjuk róluk, kétszeresen kárhozzátjuk azokat, akik még mindig nem keresik a tudáshoz vezető utat. A vándorgyűlés lefolyásáról egyébként ez a tudósításunk számol be:

Az ünnepség programmszerűen folyt le. Az előadó- és szavalatszámok között a Dalárda kedves énekesei négyszer is szerepeltek. Szentgyörgyi László, az iskola igazgatója az iskola céljáról, működéséről, a vándorgyűlések szükségességéről beszélt. Teljesen jogosan célzást tett arra, hogy a terem első soraiban a város vezető rétegeihez tartozó elemek számára fenntartott helyek szégyenteljesen üresen maradtak. Ha az igazgató nem tette volna meg ezt a megállapítást, ránk hárult volna ez a feladat, aminthogy e megállapítás közlése után kötelességünknek tartjuk annak közlését is, hogy Hadady Imre dr., polgármester jelen volt az

előadáson. Ott láttuk még Bagoly Bertalan ref. lelkészt és Kornya Sándor, gimnáziumi igazgatót is. A rendőrség képviselőjében, dr. Horváth Béla kapitány volt jelen.

A rendőrség részéről jelen volt még dr. Nemes István fogalmazó, a posta képviselőjében megjelent Hajdu István főnök. Ott láttuk még a gyűlésen Szabó Gyula ny. igazgatót is.

Kiss Lajos, sarkadi felső éves tanuló a takarmányok belső értékéről beszélt, Győrfi Imre, sarkadkeresztúri alsó éves tanuló a tengeri természetéről értekezett. Takács József, endrődi felső éves tanuló szabadelőadásában Tessedik Sámuel életét és az Alföld érdekében kifejtett munkásságát méltatta. Volt még egy negyedik előadás is. Kozma Tivadar, méhkeréki felső éves tanuló a lucernáról értekezett. Szavaltatok és egy kitűnően sikerült szavalókórus tarkította a műsort, mely Vigh Imrének, a Nagyszalontai Gazdakör elnökének zárószavaival zárult le. Szavait azzal a megállapítással kezdte, hogy a vándorgyűlés is a gazda, illetve termelő társadalom jobb sorsának előbbrevitelét célozza. A megszállás alatt az EMGE vezetői gyakran a hatóságokkal szembekerülve küzdöttek ezért, de bizony az érdekelteknek csak kis százaléka lépett eddig arra az útra, amelyen haladnia kellene. Tanulnunk kell, hogy a háború után versenyképesek lehessünk. A felszabadulás óta a magyar kormány a gazdasági iskolák szaporításával, tanfolyamok és gazdasági napok rendezésével — áldozathozattal — árán is arra törekszik, hogy a jobb sorsra érdemes gazdasági életet kiemelje közönyösségéből. A kormány velőmagakcióival is segítségünkre siet. Viszonzásul mindannyiunknak arra kell törekednünk, hogy többet és jobbat termeljünk. Ezért kell tanulnunk. A gazdamesterség tudást követelő bonyolultsága követeli ezt tőlünk.

Még nincs elég jelentkező a bérceplőipari tanfolyamra

Bérceplőipar gyakorlására engedélyt tudvalevően csak azok kaphatnak, akik bizonyos gépkezelői tanfolyamot elvégeznek. A nemrégiben egy polgármesteri értesítés adta tudtul, hogy Szalontán egy 8 napig tartó cséplő és vetőmagtisztító gépkezelői tanfolyamot rendeznek, ha megfelelő

számu jelentkező akad. A megkívánt létszám még nem telt be, amennyiben eddig 20 helyett csak 16-an jelentkeztek a tanfolyamon való részvételre. Ezért a tanfolyamra az érdeklődők figyelmét még egyszer felhívjuk. Az emeleti 6-os számú szobában lehet jelentkezni.

Ma megnyitják az iskolák:

a félévi bizonyítványt csak február végén adják ki

A fahiány miatti rendkívüli karácsonyi szünet ma véget ért. A tanítások a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletéből ma minden iskolában, így a szalontaiakban is megkezdődtek. A majd egyhónapos januári szünet miatt a félévi bizonyítványt csak február 27-én adják ki.

60 a „Nagyszalontai Az Újság” telefonszáma.

Munkács-Mezőben ma este 7 órakor

nagy kettős-műsor

I. Valahol Oroszországban...

KARÁDI KATALINNA

II. AKIT ELKAP AZ ÁR

Monumentális új magyar film. Simor, Hidvéghy, Somogyi Nusi, Földenyi, Pethes stb. — Új híradó. — Jegyelővétel.

„Nagyszalonta nevezetes város”

Propaganda füzet jelent meg Szalontáról. Azzal a céllal adták ki, hogy — amennyire már lehetséges — lökést adjanak a turisztikai forgalomnak.

Ujabbán szokás csak, hogy a magyar városok ismertető füzeteket adjanak ki. Most Szalonta is megtette ezt. Ezzel elmondhatjuk, hogy nem marad el más városoktól, de viszont a szalontai füzet tartalma után az is megállapítható, hogy az anyag összeállításának eredetiségével Szalonta a legelső helyre verkedte fel magát. A különböző városokról szóló propagandafüzetek ugyanis általában a város nevezetes épületeinek leírását tartalmazzák. Ezzel, hogy úgy mondjuk, bemutatják az érdeklődő közönségnek a városok „testét”. A szalontai füzet nem ezt teszi. A Szalontai füzet bemutatja Nagyszalontát lelkét.

A nagyszalontai „propaganda”-füzet, amely különben irodalmi értékű műnek számít, öt karcolatot tartalmaz. Mind az ötnek Nagy Lajos jegyző a szerzője. Ezek az írások már nem először kerülnek a közönség elé. Kettőt közülük felolvastak a rádióban, kettő megjelent fővárosi lapokban és csak az ötödik karcolat új. Hogy mily szellem, megvilágítás keltette életre ezt a füzetet, azt az első karcolat bevezető sorából magából kiolvashatjuk. Ez volt az az írás, amelyet a budapesti rádió kétszer is fölolvastatott „A rimbifaragott város” címen. Ezek a sorok így hangzanak:

Az alföldi magyar város és Nyugat-Európa bármelyik városa között az a különbség, hogy nálunk a múlt kőbifaragott álmait hiába keressük. A városépítő magyar kezébe évszázadokon át véső helyett kard villogott és így csak szívében építhetett csipkéstornyú székesegyházat annak a Mindenhatónak, kinek kegyelme Kelet és Nyugat határára állította villámhárítónak.

De azért senkinek sincs joga lemosolyogni a magyar kisváros vérből, könnyből, sárból formált háziköit, mert ezekben a házakban ezeréves kultúra él, amely kultúra teszi a magyar fajtát a Dunamedence uralkodó tényezőjévé.

Érdekes kivirágzása ennek a kultúrának Nagyszalonta — a rimbifaragott város, Biharország ősi hajdúfészeke.

Arany János, Erdélyi József, Zilahy Lajos és Sinka István költeményeiben mutatja be ezután Szalontát a szóbanforgó karcolat.

A füzethez dr. Hadady Imre, városunk érdemes polgármestere ír befejező szavakat. Ezek így hangzanak:

Nagy Lajos városi aljegyző öt karcolata Nagyszalontát m. város három oldalát mutatta be az olvasóknak.

Ugy gondolom, hogy mind három oldal jellemző Nagyszalontára.

Az a város, mely Arany Jánost, Zilahy Lajost, Erdélyi Józsefet, Sinka Istvánt adta a magyar irodalomnak, jogosan mondhatja magáról, hogy a költők városa.

A virtus és a derű is mindig otthont talált a Kölesér partján, amióta magyarok laknak ezen a tájon. Ezért mondjuk és hirdetjük, hogy ez a város a virtuosos magyarok hazája, kikben van bátorság élni még akkor is, amikor úgy látszik, hogy vége van a világnak.

A város életének harmadik alapja a puszták, a pusztai élet, az ott folyó gazdálkodás. Ezt most Barmód pusztája foglalja teljes egészében magában és így ennek a pusztának a bemutatása is hozzátartozik a város megismertetéséhez.

Aki ebből a füzetből kedvet kapott arra, hogy Nagyszalontát a maga teljes valóságában megismerje, azt szeretettel hívjuk és várjuk.

A honvéd minden magyar családjáért harcol. Mindenki adakozzék a honvéd-családok javára! Gyűjtés február 7-ig.

Bizonyos elemek alig adakoznak a honvédcsaládok részére

Hirt adtunk már arról, hogy a Főméltóságú Asszony felhívására országsszerűen, így Szalontán is megindult a gyűjtés a honvédcsaládok javára. Több bizottság már napok óta járja a várost Szalontán és gyűjtőivekkel szedi össze az önkéntes adományokat. Mindenki természetesen tehetségéhez mérten ad. Az első gyűjtési napok eredménye alapján azonban megállapíthatjuk, hogy bizonyos elemek 50 filléres adományokkal fogadják a hozzájuk el

látogató bizottságokat. Ez ellen szót kell emelnünk, annyival is inkább, mert az 50-filléres adakozókról megállapítható, hogy annak idején a román hadfelszerelési kölcsönre 10–50 ezer lejt jegyeztek, ami 400–1.000 pengős jegyzéseknek felel meg. A városban mindenki tudja, kiktől van szó. Eddig ezek azzal védekeztek, hogy kényszerhelyzetben jegyezték a magas összegeket s ennek elhitével akarták visszavásárolni magyarságukat, ám mit

mondjunk most, amikor 50 filléres adakozásokkal félreérthetetlenül bevallják, hogy idegenek. A kirívó példákat mindenestire közölni fogjuk.

Új találmány a cséplési szemvesztés elhárítására

Lacza Péter gépész, nagybányai lakos „dobverőlc cséplőgépekhez” nevű találmányát a m. kir. szabadalmi bíróság most szabadalmazta.

A találmány lényege, hogy a Lacza-féle dobverőlc ugyszólván megszünteti a cséplési szemvesztést.

Az újfajta lécc bármely meglévő cséplőgépre minden átalakítás nélkül felszerelhető.

Az újfajta verőlc két darabból áll és bármikor megcserélhető a két darab anélkül, hogy a dob el kellene mozdítani a helyéről. Így elérhető, hogy a lécdarabok épkopásmentes végei mindig középen legyenek.

A verőlc különleges előnye, hogy nem kell furkálni és ezáltal a bordákat megcsonkítani, mert a léccen nem halad végig és a nutba beilleszdő dobpárnára szerelődik fel.

A bordázat nem éles, hanem tompább és ferdébb, mint az eddigi léceké. Ennek következtében kizárt dolog, hogy a kalászat levágja és kihajtsa csépeletlenül a szalmába.

A pelyva és a törek kidolgozása szempontjából is kiváló a Lacza-féle verőlc, tehát mind a szem, mind a takarmány szempontjából óriási előnyt jelent a használata.

— Halálra ítélt Kuria egy gyilkos cigányt. A Kuria halálra ítélte Rostás János 46 éves cigányt, aki baltával meggyilkolta Tata Máté 76 éves cigányt, mert pénzt sejtett nála.

Apróhirdetések

Iparhoz husz év körüli lányt felveszek. Gömbös-ut 7.

Négy középiskolát végzett leány pénztárnoknak felvétetik. Cím a kiadóban.

Eladó Csokonai-utca 14 sz. ház, földdel is elcserélném. 1–2

Eladó 4 hold szántóföld a Szigeten, töltés mellett. Értekezni Batthyányi-utca 64.

Kifutó fiú mindenesnek azonnalra felvétetik. Nagy István, Mussolini-ut 1. 1–2

Irodai munkában lehetőleg jártas, középiskolát végzett leány felvétetik. Írásbeli ajánlatokat a kiadóba kérek.

Mindenes főzönöt jó bizonyítvánnyal, jóízettséggel vidékre mielőbbi belépésre felveszek. Írásbeli ajánlatot a kiadóhivatalba kérek. 2–2

Eladó háromlángos hálózati rádió. Batthyányi-utca 53. 2–2

Akik borsót és napraforgót akarnak termelni, szerződésük megkötése végett baladéktalanul jelentkezzenek Hegedűs Lajos Futura bizományosnál. 2–2

Eladó egy jókarban levő szabógép. Kölesér-utca 62. 2–3

Terjessze

a

NAGYSZALONTAI „Az Újság”-ot

Nyomatott a kiadótulajdonos Gaál Sándor könyvnyomdájában Nagyszalontán, Toldi-tér 15. sz. ajtó. Telefon: 60.